

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра германської філології, перекладу та зарубіжної літератури

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на тему: Сегментні характеристики сучасного німецького спонтанного мовлення та
врахування його особливостей у розвитку вмінь аудіювання та говоріння учнів старших
класів**

Здобувача 2 курсу групи 2 МСОН
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014 Середня освіта
Предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Німецька
мова та зарубіжна література)
Спеціалізації 014.022 Німецька мова та зарубіжна література
Додаткової спеціалізації 014.021 Англійська мова та зарубіжна
література
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Мова і
література (німецька, англійська))

Чаплинського Івана Петровича

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник
ПІБ керівника, Сольська Тетяна Миколаївна
кандидат філологічних наук, доцент

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище здобувача)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

Члени комісії _____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

м. Вінниця – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	6
ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ДИДАКТИЗАЦІЇ СЕГМЕНТНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ВИМОВИ У СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМУ СПОНТАННОМУ МОВЛЕННІ.....	6
1.1 Спонтанне мовлення, його соціолінгвістичні та фонетичні характеристики	6
1.2 Поняття стандартної вимови. Історія німецької стандартної вимови, її кодифікація	11
1.3 Ступені чіткості артикуляції. Аналіз систем голосних та приголосних у німецькому спонтанному мовленні	14
Висновки до розділу 1	23
РОЗДІЛ 2	26
АНАЛІЗ НАЙЧАСТОТНІШИХ ВАРІАНТІВ РЕАЛІЗАЦІЙ ДЕЯКИХ ДРУГОРЯДНИХ ТА ПОВНОЗНАЧНИХ ЧАСТИН МОВЛЕННЯ У СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМУ СПОНТАННОМУ МОВЛЕННІ	26
2.1 Аналіз частотності різних варіантів вимови вибраних слів у німецькому спонтанному мовленні	26
2.2 Аналіз частотних модифікацій у сучасному німецькому розмовному мовленні на матеріалі аутентичного подкасту	40
Висновки до розділу 2	46
РОЗДІЛ 3	49
ФРАГМЕНТИ УРОКІВ ІЗ ВПРАВАМИ ДЛЯ ТРЕНУВАННЯ СЛУХАННЯ ТА ГОВОРІННЯ З УРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИМОВИ СУЧАСНОГО НІМЕЦЬКОГО СПОНТАННОГО МОВЛЕННЯ.....	49
3.1 Фрагмент уроку 1	49
3.2 Фрагмент уроку 2.....	51
Нурnose.....	56
3.3 Фрагмент уроку 3.....	57
3.4 Фрагмент уроку 4.....	62
3.5 Фрагмент уроку 5.....	65
Висновки до розділу 3	67
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бацевич, Ф. С. *Основи комунікативної лінгвістики: підручник*. Вид. центр Академія, 2004.
2. Бондаренко, Е. С. *Територіальна варіативність голосних і приголосних сучасної німецької мови (експериментально-фонетичне дослідження)*: Кандидатська дисертація. Київський національний лінгвістичний університет, Київ, 2005.
3. Кочерган, М. П. *Вступ до мовознавства: Підручник*. — К.: Літера ЛТД, 2006.
4. Кучерява, Ю. С., Вербицька, Т. Д. *Варіативність доступу голосних у німецькому звуковому медійному мовленні*. ГО “Наукова спільнота”, 2023. — 96-101 с.
5. Мельничук, А. В. *Практична фонетика сучасної німецької мови: Підручник*. Вид. - Львівського університету. 2007.
6. Петренко, О. Д. *Соціофонетична варіативність сучасної німецької мови у Німеччині*: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філол. наук: спец. 10.02.04 "Германські мови" / Олександр Дем'янович Петренко. — Київ, 1999. — 36 с.
7. Петренко, О. Д. *До сторіччя кодифікації орфоепічної норми німецької мови*. Мовознавство. — 2000. — № 6. — С. 49—56.
8. Поселецька К., Сольська Т., Манятовська Г. *Особливості формування іншомовної аудитивної компетенції вчителів-філологів з використанням аудіокниг*: Наукові записки, серія: педагогіка і психологія №67. Вінниця : 2021, с .25-32.
9. Руденко, О. В. *Аналіз варіативності підготовленого та спонтанного мовлення у телебаченні*. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки. Збірник наукових праць № 14. 2012. — 344 с.

10. Рудик, Н. М. *"Проблеми розуміння на слух спонтанної іншомовної комунікації студентами гуманітарних факультетів.* ВВК 87 2020, 772с.

11. Рудківський, О. П. *Приголосні фонемі сучасної німецької мови, їх диференційні ознаки та варіативність у спонтанному мовленні:* науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ, Вип. 18. — С. 94—102.

12. Рудківський, О. П. *Німецькі приголосні у спонтанному мовленні: структурний і функціональний аспекти (експериментально-фонетичне дослідження):* дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Рудківський Олександр Петрович. — К., 2009. — 295 с.

13. Рудківський, О. П. *"Приголосні фонемі сучасної німецької мови, їх диференційні ознаки та варіативність у спонтанному мовленні."* Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету (2009): 94—102.

14. Сольська, Т. М. Боровська О. О. *Лабіодентальна та альвеолярна дзвінкі щілинні: тенденції вимови в національних варіантах німецької мови.* Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія». 15(83) (Дес. 2022), 69–73.

15. Сольська, Т. М. *До питання фонологічного статусу середньоязикової та задньоязикової глухих щілинних приголосних німецької стандартної мови /* Т.М. Сольська // Збірник матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. "Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні пошуки, комунікативні та педагогічні стратегії", (Рівне, 6 груд. 2012 р.) / Національна академія наук України, Київ. ун-т права, Рівнен. ін-т. — Рівне: РІ КУП НАН України, 2012. — С. 152—154.

16. Сольська, Т. М. *Становлення орфоепічної норми Німеччини як автономного національного центру німецької мови /* Т.М. Сольська // Наукові записки. Серія: Філологічні науки: У 2 ч. — Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. — Вип. 105 (1). — С. 563—567.

17. Сольська, Т. М. *Алофонічна варіативність увулярної щілинної фонемі /r/ у німецькому, австрійському та швейцарському національних варіантах німецької мови /* Т.М. Сольська // Наукові записки Національного університету

"Острозька академія". Серія "Філологічна": [зб. наук. пр.]. — Острого: Вид-во Нац. ун-ту "Острозька академія", 2014. — Вип. 44. — С. 284—289.

18. Сольська Т. М. *Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни "Теоретична фонетика сучасної німецької стандартної мови"* для здобувачів освітньо-професійної програми Середня освіта (Мови і літератури (німецька, англійська)) ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.02 Середня освіта (Мова і література), спеціалізацією 014.022 Німецька мова і література, додатковою спеціалізацією 014.021 Англійська мова і література / Укладач Сольська Т. М. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2022. 141 с.

19. Сольська, Т. М. *Фонетичні характеристики голосних перед алофонами фонемі /r/ у мовленні носіїв німецької мови в Німеччині, Австрії та Швейцарії* / Т.М. Сольська // *Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. "Іноземні мови у вищому навчальному закладі: теоретичні засади та прикладні аспекти"*, (Вінниця, 10 квіт. 2014 р.) / М-во освіти і науки України, Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. — Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2014. — С. 109—111.

20. Стеріополо, О. І. *"Особливості функціонування німецьких голосних фонем у читанні і спонтанному мовленні."* Тези конференції «Реалізація мовних одиниць граматичної та лексико-фразеологічної системи германських та романських мов (1992): 151-153.

21. Стеріополо, О. І. *"Система принципів і засобів організації фонетичного дослідження підготовленого і спонтанного мовлення."* Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Сер. Філологія: 17, № 1 (2014): 176-186.

22. Стеріополо, О. І. *"Система фонем сучасної німецької мови та її реалізація в мовленні."* Науковий вісник Чернівецького університету.—Випуск 165.166 (2003): 207-218.

23. Стеріополо, О. *Фонетичний аналіз підготовленого і спонтанного мовлення*. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Лінгвістичні науки, (32), 106—117.
24. Зінченко, О.А. *Гендерний аспект фонетичних особливостей німецького спонтанного мовлення*. Конференція, Częstochowa, the Republic of Poland.
25. Штефан О. Л. *Діалектологія: Мова, народи, етноси*.
26. Berk, R. A. *Multimedia teaching with video clips: TV, movies, YouTube, and mtvU in the college classroom*. International Journal of Technology in Teaching and Learning, 2009. p. 1-21.
27. Bondarenko, E. *Konstante und variable Eigenschaften der deutschen Vokalphoneme*. In *Germanistik in der Ukraine*, K., Verlagszentrum der KNLU, 2013, Jahrbuch 8, S. 79-83.
28. Braun Podeschwa, J., Habersack, C., & Pude, A. *Menschen B1 Kursbuch*. Munich: Hueber Verlag, 2015.
29. Buscha, A., & Szita, S. *Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Sprachniveau B1*. Leipzig: Schubert Verlag, 2021.
30. Buscha, A., & Szita, S. *Erkundungen. Deutsch als Fremdsprache. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Sprachniveau C1*. Leipzig: Schubert Verlag, 2023.
31. Buscha, A., & Szita, S. *Spektrum Deutsch. Deutsch als Fremdsprache. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Sprachniveau B2*. Leipzig: Schubert Verlag, 2021.
32. Dallapiaza, R. M., Evans, S., Fischer, R., Schümann, A., Winkler, M. *Ziel C1 Arbeitsbuch Band 1*. Munich: Hueber Verlag, 2010.
33. Dallapiaza, R. M., Evans, S., Fischer, R., Schümann, A., Winkler, M. *Ziel C1 Arbeitsbuch Band 2*. Munich: Hueber Verlag, 2010.
34. Dallapiaza, R. M., Evans, S., Fischer, R., Schümann, A., Winkler, M. *Ziel C1 Kursbuch Band 1*. Munich: Hueber Verlag, 2010.
35. Dallapiaza, R. M., Evans, S., Fischer, R., Schümann, A., Winkler, M. *Ziel C1 Kursbuch Band 2*. Munich: Hueber Verlag, 2010.

36. Dedenbach, B. *Reduktions- und Verschmelzungsformen im Deutschen. Schwache Formen bei Artikel und Pronomina*. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag, 1987.
37. Ernst, P. *Germanistische Sprachwissenschaft*. Wien: WUV, 2004. 302 S.
38. Fleischer, W., Helbig, G., & Lerchner, G. (Hrsg.). *Kleine Enzyklopädie – deutsche Sprache*. Frankfurt am Main; Berlin; Bern; Bruxelles; New York; Wien: Lang, 2001. 845 S.
39. Grassegger, H. *Phonetik, Phonologie*. Idstein: Schulz-Kirchner Verlag, 2006. 141 S.
40. Hall, T. A. *Phonologie: eine Einführung*. Berlin; New York: Walter de Gruyter, 2000. 360 S.
41. Hakkarainen, H. J. *Phonetik des Deutschen*. München: Fink, 1995. 197 S.
42. Kilimann, A., Schumann, A., Winkler, M., Fischer, R., Dallapiazza, R.-M., & Evans, S. *Ziel C1.1*. Hueber, Ismaning, 2011.
43. König, W. *Atlas zur Aussprache des Schriftdeutschen in der Bundesrepublik Deutschland*. Bd. 1. 1. Aufl. Ismaning: Max Hueber Verlag, 1989. 159 S.
44. Kohler, K. J. *Einführung in die Phonetik des Deutschen*. 2., neubearb. Aufl. Berlin: Erich Schmidt, 1995. 249 S.
45. Koithan, U., Mayr-Sieber, T., Schmitz, H., Sonntag, R., Lösche, R.-P., & Moritz, U. *Aspekte neu B2, Mittelstufe Deutsch, Lehrbuch*. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen, 2017.
46. Koithan, U., Mayr-Sieber, T., Schmitz, H., Sonntag, R., Lösche, R.-P., & Moritz, U. *Aspekte neu C1, Mittelstufe Deutsch, Lehrbuch*. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen, 2017
47. Krech, Eva-Maria, Lutz-Christian Anders, Ursula Hirschfeld, Eberhard Stock. *Deutsches Aussprachewörterbuch*. Berlin: Walter de Gruyter, 2009. Print.
48. Kuzmenko, Tetiana. *Reduktion der betonten und unbetonten Vokale im modernen Deutschen*. Germanistik in der Ukraine. Nationale Linguistische Universität Kyjiw. 2023. 20-22.

49. Mangold, M., & Dudenredaktion. *Duden: Aussprachewörterbuch. Wörterbuch der deutschen Standardaussprache*. 3. Aufl. Mannheim; Wien; Zürich: Dudenverlag, 1990. 34 S.
50. Mangold, M., & Dudenredaktion. *Duden: Aussprachewörterbuch. Wörterbuch der deutschen Standardaussprache*. 6. Aufl. Mannheim; Wien; Zürich: Dudenverlag, 2005. 76 S.
51. Meinhold, G. *Deutsche Standardaussprache: Lautschwächungen und Formstufen*. Jena: Friedrich-Schiller-Universität, 1973. 145 S.
52. Niebisch, D. *Praxisbuch Phonetik: Aussprachetraining für Deutsch als Fremdsprache*. epubli GmbH, Berlin, 2014.
53. Nycz, K., & Tęcza, Z. *On the Pronunciation Dictionaries of Contemporary German: Lexicographic Construction and Multimedia Components*. *International Journal of Lexicography*, 33(1), 73-89, March 2020.
54. Petrenko, O. *Das Zusammenwirken von sozialen, situativen und sprachlichen Strukturen der gegenwärtigen deutschen Sprache*. In *Germanistik in der Ukraine*, 2011, Jahrgang 6, S. 23-29.
55. Ramers, K.-H. *Einführung in die Phonologie*. München: Wilhelm Fink Verlag, 2001. 124 S.
56. Reinke, K. *Aussichten Phonetiktrainer A1-B1*. Ernst Klett Sprachen, Stuttgart, 2012.
57. Reinke, K., & Wagner, L. *Phonologie und Phonetik des Deutschen in der Praxis*. Vandenhoeck & Ruprecht, 2018.
58. Siebs, Th. *Deutsche Hochsprache. Bühnenaussprache*. 18., durchges. Aufl. Berlin: Walter de Gruyter, 1961. 355 S.
59. Rug, W. *Klangbilder gesprochenes Hochdeutsch: Übungen, Spiele, Tipps und Tricks zum phonetischen Training*. Deutsch als Fremdsprache, Sprachniveau B1 bis C2, Leipzig: Schubert-Verlag, 2012.
60. Schwitalla, J. *Gesprochenes Deutsch: Eine Einführung*. 2., überarb. Aufl. Berlin: Erich Schmidt, 2003. 240 S.

61. Skoczek, R. *Implikationen zur Vermittlung der phonostilistischen Differenzierung*. In *Linguistische Treffen in Wrocław*, 22(II), 415–433, 2022.
62. Solska T. *Die Realisierung der Plosive in den Nationalvarietäten des Deutschen in Deutschland, Österreich und in der Schweiz* *Linguistica Pragensia*. 2021, 31(1), S. 74-89.
63. Solska T., O. Borovska, K. Poseletska, N. Vyshyvana *Untersuchung zu der Realisierung des Phonems /r/ im unbetonten wortfinalen Silbenanlaut in der modernen deutschen Spontanrede*. *Linguistica Silesiana*. 2022. 43. S. 7-23.
64. Staffeldt, S. *Einführung in die Phonetik, Phonologie und Graphematik des Deutschen. Ein Leitfaden für den akademischen Unterricht*. Tübingen: Stauffenburg Verlag, 2010. 191 S.
65. Tworek, A. 2018. *Artikulatorische Vielfalt des /r/-Phonems im heutigen Standarddeutschen*. *Lublin Studies in Modern Languages and Literature* 42(1): 125-137.
66. Wiese, R. *Phonetik und Phonologie*. Wilhelm Fink Verlag, Paderborn, 2011.
67. Zinchenko, O. A. *Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at the Department of Germanic and Finno-Hungarian Philology Kyiv National Linguistic University*. Częstochowa, the Republic of Poland, April 5–6, 2023, International scientific conference.
68. *Zur Standardaussprache des heutigen Deutsch*. *Koreanische Zeitschrift für Deutsche Sprachwissenschaft*, 9, 45-63, 2004.